خبر

«یکی بود یکی نبود» روی آنتن می‌رود

مجموعه تلویزیونی «یکی بود یکی نبود» تازه‌ترین اثر شهرام قدیری با هدف تقویت قدرت نمایشی و خلاقیت کودکان در ۲۰ قسمت تهیه و تولید شده و در حال پخش از قاب سه شبکه در رسانه ملی است. این درحالی است که فصل دوم این سریال نیز در دست ساخت است. این مجموعه که پربازیگرترین سریال کودک‌ونوجوان است تاکنون حدود ۲۰۰ بازیگر کودک و نوجوان داشته و به‌صورت استعدادیابی در سراسر کشور بازیگران سریال از میان ۷۰۰۰ نفر انتخاب شدند و اکنون پس از تمرین‌های سخت و بسیار اصولی آماده ایفای نقش هستند. این سریال درخشش و توانمندی‌های کودکان‌ونوجوانان هنرمند سرزمین‌مان را نشان می‌دهد. شهرام قدیری، تهیه‌کننده و کارگردان مجموعه نمایشی بیان کرد: این مجموعه با سختی‌های فراوانی تهیه و تولید شد، چون از نابازیگران و استعدادهای تازه نیز در این عرصه برای ایفای نقش‌های مهم بهره گرفتیم. وی ادامه داد: قصه‌های کهن ایرانی از کلیله و دمنه، مثنوی معنوی، بوستان وگلستان سعدی، مخزن‌الاسرار و جوامع‌الحکایات اقتباس و با رویکردی مدرن رنگ‌وبویی تازه کرده و به‌روز شده است. به گفته تهیه‌کننده و کارگردان مجموعه، حوزه کودک امروز بانی ندارد و اگر محتوای کودک به اندازه نیاز تولید نشود کودک سراغ محتوایی می‌رود که برای او نیست و می‌تواند به او آسیب بزند.

گپ

حرکت به سمت موسیقی ایرانی

هوشنگ جاوید که از پژوهشگران حوزه موسیقی است، تأکید می‌کند که حرکت خوبی برای برنامه‌های موسیقی‌محور در تلویزیون آغاز شده است.

وی درخصوص ادامه این حرکت و توجه به برنامه‌های موسیقی‌محور به جام‌جم می‌گوید: حرکتی که رسانه‌ملی برای این کار شروع کرده حرکت خوبی است و شایسته است که در برنامه‌ها افراد قوی‌تر و هنرمندان باتجربه‌تری را بیاورد تا رسانه از هنر فاخر آنها بهره ببرد و دانش موسیقایی فاخر را در مخاطب بالا ببرد.

وی ادامه می‌دهد: به نظرم جای خالی برنامه‌های بیشتر در این حوزه احساس می‌شود. درعین‌حال، با توجه به تعدد کانال‌ها، دست‌کم در پنج شبکه باید به‌نوعی به موسیقی پرداخته شود. اولویت این برنامه‌ها هم باید موسیقی ایرانی درست باشد. یعنی دست‌کم ۶۰ درصد به موسیقی ردیف و دستگاهی و البته موسیقی اقوام پرداخته شود. با این کار می‌توان آگاهی مخاطب را بالا برد و حضور هنرمندان می‌تواند تولیدات سازمان صداوسیما را جهت‌دهی کند. به‌طورکلی این حرکتی که آغاز شده، درست و خوب است وامیدوارم ادامه داشته باشد. این پژوهشگر در خصوص تولید و پخش برنامه‌های استعدادیابی بیان می‌کند: به‌نظرم در حوزه برنامه‌های استعدادیابی، نباید سراغ برنامه‌های بی‌علم رفت. یعنی باید دستگاه‌های فرهنگی هماهنگ باشند تا استعدادهای کشف شده هدایت شود. رسانه باید به‌درستی روی این مسأله فکر و کار کند.

پرونده «جام‌جم» برای برنامه

سازکوک موسیقی

نوشین مجلسی سپیده اشرفی
گروه رسانه

«موسیقی حکمتی است که نفوس بشر از اظهار آن در قالب الفاظ عاجز است بنابراین آن را در قالب اصوات ظاهر می‌سازد.»، «آنجا که سخن از گفتن بازمی‌ماند، موسیقی آغاز می‌شود.»، «آنچه موسیقی متعلق به خود می‌داند همان اعماق زندگانی درون شخص است؛ موسیقی هنر خاص روح است و به‌طور مستقیم به روح خطاب می‌کند.» اینها تنها چند تعریف کهن از موسیقی است که از بزرگان به یادگار مانده است. موسیقی هرچه که باشد با جان بشر درهم آمیخته و دشواری‌های زندگی را برای انسان قابل تحمل‌تر کرده است. از سوی دیگر این نعمت گاهی همچون محملی برای رساندن صدای آگاهی بوده است. در مددرسانی به این رسالت، رادیو و تلویزیون از دیرباز تا امروز پای کار بوده و برنامه‌های موسیقایی را راهی آنتن کرده است. درواقع موسیقی که گاهی خود به‌مثابه رسانه درنظر گرفته می‌شود، سوار بر امواج رسانه‌ای دیگر به همه‌گیری می‌رسد. از توجه رسانه ملی به امر موسیقی به‌ویژه موسیقی ملی می‌توان به برپایی جشنواره موسیقی سنتی ویژه اقوام ایرانی اشاره کرد که دوره نخست آن به‌تازگی در کردستان برگزار شد. در نوشتار پیش‌رو تعدادی از برنامه‌های موسیقی‌محور تلویزیون طی سال‌ها را مرور کردیم.

به گزارش جام جم، در روزگاری که شبکه‌های اجتماعی مثل امروز فراگیر نشده بود، برنامه‌های سرگرمی و موسیقی‌محور بیشتر روی آنتن می‌رفت و انگار سلیقه مخاطبان هم با آن تامین می‌شد.

خاطره‌انگیز مثل یک کاروان

اگر قدری به عقب بازگردیم، در خاطرات‌مان می‌توانیم سراغ برنامه موسیقایی با کاروان شعر و موسیقی را بگیریم. این برنامه با چهره خاطره‌انگیز سهیل محمودی اجرا می‌شد و مخاطبان را در شب‌های جمعه پای تلویزیون می‌کشاند. با کاروان شعر و موسیقی تا سال ۱۳۸۷ از شبکه دو سیما پخش می‌شد و دلدادگان موسیقی را به سمت خود می‌کشاند. این برنامه به تهیه‌کنندگی برادران مناجاتی و با اجرای سهیل محمودی، شب‌های جمعه از تلویزیون پخش می‌شد تا با دعوت از هنرمندان عرصه شعر و موسیقی، این دو هنر را با هم پیوند بزند. سهیل محمودی خودش گفته بود که این برنامه که به موضوعات روز مرتبط با موسیقی و ادبیات می‌پرداخت، سعی داشت دچار روزمرگی نشود و با وجود این‌که گاهی در سطح متوسط و گاهی بالا ارائه شد اما همواره تلاش می‌کرد دچار ابتذال، ساده‌پسندی و آسانگیری نشود. این برنامه ازجمله برنامه‌های ماندگار و پرطرفدار در حوزه برنامه‌های موسیقایی تلویزیون بود که سال‌ها به پخش خود ادامه داد. نوع اجرای این برنامه به‌گونه‌ای بود که بسیاری از مخاطبان علاقه‌مند به حوزه موسیقی را به سمت خود می‌کشاند.

نسیمی از آوا

از دیگر برنامه‌های حوزه موسیقی رسانه‌ملی می‌توان به برنامه ترکیبی نسیم آوا اشاره کرد که با محوریت پخش موسیقی هنرمندان کشور و توجه به موسیقی اصیل ایرانی، روی آنتن می‌رفت. این برنامه با اجرای رضا محبی، موسیقی‌های جذاب را همراه با آخرین رویدادهای این عرصه به مخاطبان ارائه می‌کرد. تنوع در پخش آثار موسیقی، باعث شد تا این برنامه بتواند سلیقه‌های مختلف مخاطبان را تامین کند و به برنامه‌ای برای تامین نظر دیدگاه‌های مختلف در حوزه موسیقی تبدیل شود. این برنامه در فصل‌های آخر خود، آیتم جدیدی را با حال و هوای طنز تقدیم مخاطبان کرده بود. توجه به مقوله سرود هم دیگر ویژگی این برنامه موسیقایی بود. البته نسیم آوا انعطاف لازم را هم برای پخش داشت به‌گونه‌ای که در زمان محرم، توانست با پخش آواها و نواهای عاشورایی و نوحه‌های قدیمی، موسیقی مناسبتی را هم در دستور کار خود قرار دهد. درعین حال در برخی برنامه‌های خود به بررسی شعر آیینی و صحبت‌های کارشناسی نوحه‌های اصیل اقوام هم پرداخت و میزبان افراد متخصص در این حوزه بود. شعرخوانی و سایر بخش‌هایی که متناسب با حال و هوای محرم بودند هم به برنامه نسیم‌آوای محرمی اضافه شده بود تا حال و هوای آیینی به خود بگیرد.

رقابت در شب کوک

بخشی از برنامه‌های موسیقی‌محور تلویزیون، با رویکرد رقابتی و برای استعدادیابی علاقه‌مندان این حوزه بوده؛ درست مثل برنامه شب‌کوک که یک مسابقه برای خوانندگی بود و در شهریور و مهر ۱۳۹۴ از شبکه نسیم روی آنتن رفت. شب‌کوک به تهیه‌کنندگی هادی دمیرچی یک برنامه ترکیبی بود که با آیتم‌های متنوع تلاش می‌کرد به شیوه متفاوتی به حوزه موسیقی بپردازد. پخش دو آهنگ درخواستی و گزارش‌های مردمی هم در جهت مشارکت بینندگان در این برنامه بود. این برنامه در یک قسمت به میان مردم رفته بود تا یادی از آهنگ‌های خاطره‌انگیز و نوستالژی کند. در واقع گزارشگر از مردم می‌خواست که قطعه‌ای از آهنگی که با آن خاطره دارند، بخوانند و پس از آن ترانه در برنامه پخش می‌شد. دعوت از هنرمندان و ورزشکارانی که به نوعی وارد دنیای موسیقی نیز شدند هم آیتم دیگری بود که در برنامه شب‌کوک پخش می‌شد تا مهمان برنامه از تجربیات خود در زمینه موسیقی بگوید. شب‌کوک توانسته بود به نوعی محفلی برای جوانان تازه‌وارد در عرصه موسیقی شود تا با زیر و بم این حوزه بیشتر آشنا شوند. در عین حال تلاش شده بود توجه لازم به آهنگ‌های محلی و فولکلور نیز صورت گیرد.

تنوع در پخش آثار موسیقی، باعث شد تا برنامه نسیم‌آوا بتواند به برنامه‌ای برای تامین نظر دیدگاه‌های مختلف در حوزه موسیقی تبدیل شود

آوانوایی برای سحرخیزان

برخلاف سال‌های دور که برنامه‌های موسیقی‌محور را تنها از یک شبکه تماشا می‌کردیم، حالا شبکه‌های مختلف به میان آمده‌اند تا رنگ و بوی حوزه موسیقی را به برنامه‌های خود اضافه کنند. ازجمله این شبکه‌ها، آموزش و از برنامه‌های موسیقی‌محور آن، آوانوا بوده که در قالب یک برنامه ترکیبی، نیمه‌شب‌ها روی آنتن شبکه آموزش می‌رفت.

برنامه‌ای که بر محور موسیقی و ادبیات استوار بود و با حال و هوای موسیقی ایرانی اقوام و نغمات، پخش می‌شد. این برنامه چند ساعت از زمان مرده آنتن شبکه را برای مخاطبان تماشایی کرده بود. آن‌طور که عوامل این برنامه گفته بودند، دغدغه اصلی این بوده که حس خوب و آرامش را به مخاطب شب‌بیدار القا کنند. نکته جالب دیگری درباره آوانوا، نامگذاری ساعت‌های مختلف پخش آن بود. بیداران، هوشیاران، صاحبدلان، دلنوازان، بندگان و سحرخیزان از نام‌هایی بود که این برنامه در ساعات مختلف پخش به مخاطبان خود اطلاق می‌کرد. آوا نوا در زمان سحرهای ماه مبارک رمضان هم بخش‌های متنوعی مثل مناجات را در نظر گرفته بود تا نظر سحرخیزان را هم تامین کند. آوا نوا به تهیه‌کنندگی علی کرمی با تصاویر و موسیقی‌های فاخر روی آنتن شبکه آموزش می‌رفت. در این برنامه مسعود فروتن، میترا بهرامی و علیرضا بختیاری در قامت مجری این برنامه حاضر شده بودند.

متنوع مثل شب موسیقی

در میان همه برنامه‌های تلویزیونی که به حال و هوای موسیقی پرداخته، باید به برنامه مجله‌محور شب موسیقی که از شبکه چهار روی آنتن می‌رفت هم اشاره کرد. به‌عنوان مثال در یک قسمت سراغ آسیب‌شناسی آواز ایرانی رفته بود. شب موسیقی از مجموعه شب‌های هنر و به تهیه‌کنندگی حبیب‌ا... ذوالفقاری بود که شبکه چهار آن را روی آنتن می‌برد. «شب‌های هنر» هم عنوان برنامه شبانه گروه ادب و هنر شبکه چهار سیما بود که از شنبه تا چهارشنبه هر شب با یک تیم تهیه و اجرای مختلف به سراغ «تئاتر»، «موسیقی»، «شعر»، «کتاب» و «سینما» می‌رفت. در یک قسمت از این برنامه، بخشی از کنسرت محمد اصفهانی در تالار وحدت پخش شد و با این خواننده گفت‌وگویی صورت گرفت. این برنامه در هر قسمت با یک موضوع به بررسی چالش‌های حوزه موسیقی می‌پرداخت تا زوایای تازه‌تری از آن را برای مخاطبان روشن کند.

سرودهای شنیدنی همآهنگ

برنامه تلویزیونی «همآهنگ» روایتی تازه از سرود و موسیقی است که به تهیه‌کنندگی سیدمحمدصادق حسینی و کارگردانی مهدیار عقابی روی آنتن رفت. در این برنامه امیریل ارجمند (بازیگر، آهنگساز و خواننده)، فلورا سام (بازیگر، نویسنده و کارگردان)، عباس غزالی (بازیگر) و اشکان کمانگری (خواننده) به‌عنوان اعضای هیأت انتخاب در مرحله نخست حضور داشتند. برنامه در این مرحله ۱۴ هزار کیلومتر سفر زمینی برای معرفی گروه‌های سرود در ۱۰ نقطه ایران را تجربه کرد. همآهنگ برنامه‌ای با هدف ارتقای سطح کیفی تولیدات سرود در کشور بود. این برنامه محصولی از موسسه مأواست.

مرحله دوم مسابقه همآهنگ که در استودیو در تهران برگزار شد با حضور داورانی مثل سیما تیرانداز (بازیگر سینما و تلویزیون و مدرس تئاتر)، بهزاد عبدی (آهنگساز و رهبر ارکستر)، محمدمهدی سیار (شاعر و استاد دانشگاه)، علی لهراسبی (خواننده) و امیریل ارجمند (بازیگر و خواننده، به نمایندگی از هیات انتخاب) روی آنتن رفت. در این برنامه سعی شده بود به مقوله سرود از زاویه تازه نگاه شود و این امر موسیقایی را در میان گروه‌های نوجوان با حال و هوای جدیدی به تصویر بکشد تا بیشتر جنبه تصویری و نمایشی داشته باشد و از یک مقوله شنیداری صرف به شنیداری دیداری تبدیل شود.

به وقت «ساعت ۲۵»

یکی از برنامه‌های تلویزیون که ویژه موسیقی روی آنتن می‌رفت، «ساعت ۲۵» بود. این برنامه در زمان پخش سعی داشت با گزارش پشت‌صحنه کنسرت‌ها، دعوت از چهره‌ها و گپ‌های صمیمانه، ضمن طرح مباحث تخصصی، راهی تازه در مسیر پرداختن به موسیقی باز کند. ساعت ۲۵ چند فصل روی آنتن رفت و در هر فصل تلاش می‌کرد افزوده‌هایی داشته

نما

پاشو بیا ایران

«همآهنگ» از برنامه‌های نوآورانه حوزه موسیقی و سرود بود که در دو مرحله اجرا و راهی آنتن تلویزیون شد. در این برنامه گروه‌های نوجوان حضور داشتند که یکی از اجراهای به‌یادماندنی متعلق به گروه فرزندان ایران از شیراز با نام پاشو بیا ایران بود.

کیوآرکد را اسکن کنید

دریچه

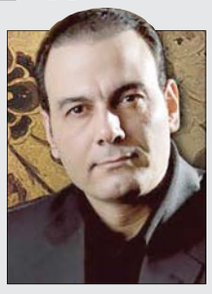
«گلبانگ» شنیدنی مریم نشیبا

وقتی صحبت از برنامه‌های موسیقایی می‌شود بدون تردید ذهن مخاطبان به سمت برنامه شنیدنی رادیویی «گلبانگ» می‌رود که سال‌ها از رادیو ایران پخش می‌شود. گویندگی این برنامه را مریم نشیبا به‌عهده دارد که سال‌هاست در رادیو گویندگی می‌کند و می‌توان گفت سهم موفقیت برنامه گلبانگ به‌دلیل حضور نشیبا است که تا به امروز برنامه‌های متفاوتی را اجرا کرده. از همین‌رو برنامه مورد توجه مخاطبان بسیاری قرار گرفته و خودش هم در مصاحبه‌هایش تاکید کرده که سال‌هاست گویندگی این برنامه را به‌عهده دارد و همیشه مورد لطف مردم قرار دارد. مردم در این برنامه می‌توانند شنونده ترانه‌های درخواستی باشند که از شنبه تا پنجشنبه ساعت ۱۵ به مدت ۲۵ دقیقه از رادیو ایران پخش می‌شود. سازندگان برنامه هم حضور مریم نشیبا را دلیل اصلی موفقیت این برنامه می‌دانند و تاکید می‌کنند که نشیبا با اجرای صمیمی و خوب خود در طول سال‌های متمادی، مخاطبان زیادی را به این برنامه جذب کرده است. با وجود این‌که برنامه سال‌هاست روی آنتن بوده اما همچنان مخاطبان خودش را دارد و تازگی‌اش را برای شنوندگان حفظ کرده است.

پنجره

«دل‌نوازان» در شبکه ۴

با نگاهی به برنامه‌های موسیقایی متوجه برنامه خوب «دل‌نوازان» می‌شویم که از شبکه چهار روانه آنتن می‌شد. تولید برنامه دل‌نوازان محدود به یک فصل نبود و چند سری از این برنامه ساخته و پخش شد. دکلمه ژاله صادقیان همراه موسیقی سنتی برای مخاطبان شبکه چهار بسیار جذاب بود. این برنامه تلفیقی از ادبیات و موسیقی بود و در آن سعی شد از استادان قدیمی که در قید حیات نیستند یادی شود و پنج دقیقه اول برنامه با عنوان «نغمه‌پردازان» به بزرگداشت استادانی همچون قوامی، تاج اصفهانی و بنان اختصاص داشت. در این برنامه خوانندگانی همچون سالار عقیلی و علیرضا قربانی به اجرای موسیقی می‌پرداختند و همین باعث شد تا بینندگان با علاقه آن را دنبال کنند. دلنوازان برنامه‌ای شنیداری است، اما به همان اندازه که به آواها و نواها توجه دارد، به وجوه بصری هم اهمیت می‌دهد و تصاویری جذاب از فضاهای فرهنگی و تاریخی ایران در این برنامه نشان داده می‌شد. این برنامه در شهرهای مختلفی همچون اصفهان، کاشان و شیراز تصویربرداری شد و بینندگان شاهد تصاویر چشم‌نوازی از خانه بروجردی‌ها، آرامگاه حافظ و چهل‌ستون بودند.